

Asia: VN/13615/2019

Liikenne- ja viestintäministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta liikenneturvallisuusstrategiaksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Rikksentorjuntaneuvoston lausunto liikenneturvallisuusstrategian luonnoksesta

Rikksentorjuntaneuvosto pitää hyvänä, että liikenneturvallisuusstrategiassa painotetaan tietoon perustuvaa päätöksentekoa ja pitkäjänteistä työtä huomioiden muut keskeiset kansalliset ohjelmat. Strategia sisältää laajan ja hyvin esitellyn tilastollisen aineiston sekä kattavan esittelyn eri toimijoista ja heidän rooleistaan liikenneturvallisuustyössä.

Liikenneturvallisuuteen liittyvän tietopohjan kehittämisen kannalta on tärkeää, että strategian yhtenä tavoitteena on koota keskeiset tilastot, analyysit ja tutkimukset yhteen paikkaan helposti saavutettaviksi.

Strategiassa voisi tuoda esille kunnissa tehtävän liikenneturvallisuustyön osana paikallista turvallisuussuunnittelua ja asukkaiden osallistamisen liikenneturvallisuustyössä. Esimerkiksi poliisin liikennevalvonnan ja liikenneturvallisuuden toimintaohjelmassa 2021-2024, pidetään tärkeänä, että löydetään toimivia tapoja osallistaa kansalaisia liikenneturvallisuustyöhön sekä paikallisesti että kansallisesti. Rikksentorjuntaneuvosto haluaa korostaa, että asukkailta saatu tieto täydentää hyvin viranomaistietoja.

Paikallista tietopohjaa liikenneturvallisuudesta voi kehittää toteuttamalla paikallisia turvallisuuskyselyitä osana paikallista turvallisuussuunnittelua. Rikksentorjuntaneuvosto on laatinut kuntien käyttöön paikallisen turvallisuuskyselyn ja sitä päivitetään yhteistyössä sisäisen turvallisuuden strategian kanssa vuonna 2021. Turvallisuuskyselyillä saadaan kerättyä asukkailta tietoa pelkoa herättävistä ja vaarallisista paikoista myös liikenneturvallisuuden osalta.

Strategiassa todetaan, että liikennerikoksiin liittyvässä tilastoinnissa on vielä selviä puutteita. On esimerkiksi tiedossa, että vain pieni osa liikennerikoksista tulee poliisin tietoon. Toisaalta poliisin aktiivisella valvonnalla on merkittävä vaikutus liikennerikosten ilmitulon kannalta, mikä osaltaan vaikuttaa tilastoihin. Strategiassa todetaan yhden tilastointiin liittyvän katvealueen olevan paikkatieto. Rikksentorjuntaneuvosto pitää hyvänä, että strategiassa on kiinnitetty huomiota paikkatietoon ja, että sen hyödyntämistä aiotaan kehittää. Paikkatiedon hyödyntäminen on tärkeää, jotta ongelmakeskittyymiin (hot-spots) voidaan puuttua tehokkaasti. Onnettomuustilastoinnin kehittämisen lisäksi paikkatietoa voidaan kerätä myös paikallisilla turvallisuuskyselyillä asukkailta. Se on osaltaan myös panostus ennaltaehkäisevään liikenneturvallisuustyöhön.

Rikksentorjuntaneuvosto suosittelee, että tietopohjan parantamiseksi tuettaisiin erilaisia vaikuttavuusarviointeja, Hyvänä esimerkkinä tästä on vuoden 2017 Mikko Aaltosen arviointitutkimus. Kaksiosaisessa VN-TEAS tutkimuksessa Yli- ja keskinopeudet rikesakkojen korotuksen jälkeen tarkasteltiin 1.9.2015 voimaantulleiden rikesakkojen korotusten vaikutuksia yli- ja keskinopeuksiin Suomessa. Rikksentorjuntaneuvosto korostaa, että on tärkeää seurata lainsäädännön vaikutuksia liikenneturvallisuustyössä mahdollisimman reaaliaikaisesti ja tuloksia pitää hyödyntää päätöksenteossa.

Toimenpiteessä 28 kiinnitetään erityishuomiota koulujen ja päiväkotien liikenneympäristön rauhoittamiseen. Tähän liittyen ainakin Vaasassa on 2010-luvulla pilotoitu ja otettu käyttöön oppilaiden turvallisuuskävelyt. Näiden kävelyiden yhteydessä on koulun alueen lisäksi kartoitettu koulun välittömässä läheisyydessä olevia alueita ja yleisimpien koulumatkareittien liikenneturvallisuuteen vaikuttavia tekijöitä.

Alanko Markus
OM - Rikksentorjuntaneuvosto